



Narrespill om ny tannpasta

Tradisjonelt har tannhelsepersonell applaudert tannpastaindustriens fantasifulle fremstøt for å få befolkningen til å børste tenner med fluorholdig tannpasta. En har sett gjennom fingrene på slagord som «en ring av selvtrillit» i den gode saks hensikt. Lilleborg har nå kastet sine øyne på et annet tannhelseproblem enn hull i tennene (karies), nemlig syreskader (erosjoner). For noen individer er erosjoner en trussel for tannhelsen, men disse er i mindretall – heldigvis. Nå opplyser Lilleborg at de skal bruke 35 millioner på markedsføring av en ny tannpasta (Solidox Syreblokk) som skal forhindre syreskader.

«Du kan spise og drikke hva du vil» lover Lilleborg, og viser sin nye tannpasta. «Endelig en tannkrem som fore-

bygger syreskader». Lilleborg har faktisk så stor tro på produktet sitt at de mener at forbrukerne vil betale nesten dobbelt så mye som de betaler for annen tannpasta. Marketingdirektør Arve Heltne sier i bladet Dagligvarehandelen (nr. 5–2004) at «Solidox Syreblokk er så nyskapende at Lilleborg mener det er mulig å legge seg høyere i pris enn markedet for øvrig».

Lilleborg viser til undersøkelser både ved Universitetet i Oslo, hos Lilleborg og i utlandet. (Aftenposten 03.03.04) for å dokumentere sine påstander om Syreblokk-tannpastaens egenskaper. Vi mener at Lilleborg ikke har dekning for sine påstander. Odontologi er på linje med medisin tuftet på et vitenskapelig grunnlag. Innen fagområdet kariologi har det gjennom mange tiår blitt publisert hundretalls vitenskapelige artikler i internasjonale tidsskrifter om fluor, karies og erosjoner. Vi kjenner ikke til noen publiserte artikler som dokumenterer at sammensetningen i Lilleborgs nye tannpasta hindrer erosjoner. Tinnfluorid som er en av ingrediensene i den nye tannpastaen, forebygger karies (tannråte). Karies og erosjoner (syreskader) er vidt forskjellige tannsykdommer/skader. Vi kjenner bare en publisert rapport fra Universitetet i Oslo om tinnfluorids effekt på syreskader. Denne rapporten (som kun er presentert på en forskningskongress) er basert på en laboratorieundersøkelse der små tannbiter ble behandlet med en sterk tinnfluorid løsning i 18 timer før de ble utsatt for saltsyre. Tinnfluorid-

løsningen reduserte syreeffekten på emaljen. Forsøksbetingelsene som ble brukt var ekstreme og det gjøres gjerne innledningsvis når en ny teori skal testes. Det er imidlertid store begrensninger i denne type forskning som gjøres utenfor munnhulens miljø. Tennene som testes er ikke omgitt av spytt og den naturlige bakterieflora. Funnene fra laboratorieundersøkelser kan derfor ikke uten videre overføres til munnhulen.

Vi mener derfor at denne type markedsføring er svært villedende for forbrukerne. Det er usikkert om tinnfluorforbindelsen som finnes i denne tannkremen stopper syreskader på tenner. Forskningen innen dette feltet er i sin «barndom».

Vi forsker på erosjoner og mulige forebyggende metoder. Forskning er tidkrevende og kostbart og bevilgningene til klinisk forskning er små. Det er sørgelig at Lilleborg tar snarveier og markedsfører sin nye, dyre tannpasta med påstander uten vitenskapelig dokumentasjon.

*Professor Anne Bjørg Tveit
Professor Ivar Espelid
Professor Bjørn Øgaard
Førsteamanuensis Tiril Willumsen*

Adresse: Institutt for klinisk odontologi, Det odontologiske fakultet, postboks 1109 Blindern, 0317 Oslo

Debattinnlegget har tidligere stått publisert i Aftenposten 4. mars 2004